

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

270. An illud quoque competat excommunicato excommunicatione majore, notorio quidem, tolerato tamen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

suffragia, essent æque digni. Pass. loc. cit. n. 43. contra Castel. & Barb. cit. n. 105. Molin. & Sigism. à Bonon. ab eo citatos. Contrarium tamen est, ubi Procurator speciale mandatum haberet de certa persona eligenda; tunc enim illam, & non aliam nomine procuratorio eligere potest (ne aliàs excederet fines & formam mandati sui, gl. hic v. *mandatum*) utpote quam tunc non tam ipse, quàm ejus Principalis liberè eligere censetur: potens interim nomine suo eligere alium, quem censet æque vel magis dignum. Barb. loc. ult. cit. Tholo. cit. c. 6. num. 11, Pirh. hic n. 150. non enim tenetur iudicium suum conformare iudicio Principalis. Engels hic n. 10. Ubi autem in mandato tali procuratorio nominaretur ei persona non idonea, non debet Procurator mandatum recipere Host. in sum. h. r. n. 8.

2. Secundò, potest talis Procurator habens speciale mandatum de certa persona eligenda subdelegare sibi alium; sic namque nec Principali suo, nec Electoribus præjudicat; cum enim eligi debeat præscriptus à mandante fines mandati à substituto excedi nequeunt. Secus videtur, de procuratore instituto cum generali mandato; eo quòd censetur hic numero electus ad procuram propter specialem ejus industriam & discretiõnem. Pirh. n. 150. citans gl. in c. si quis v. de certa. Ubi tamen ipsi mandato procuræ inserta foret potestas substituendi sibi impedito alium, adhuc dubium fore, an substituere hunc sibi posset, ait Pass. n. 45.

3. Tertio, Procurator cum speciali mandato non potest sub alia forma, quàm scrutiniis consentire in electionem; quia ea sola intelligitur demandata. gl. apud Pirh. contra procurator cum generali mandato potest compromittere, & sub aliis formis, quàm scrutiniis eligere; cum constitutus in definitè ad eligendum totum jus mandantis quòd ad hoc in se translatum habere videatur. Arg. c. venerabili. de off. jud. delegat.

4. Denique si ante electionem absens elector moriatur, procurator cessare debet, Barb. loc. cit. n. 110. censent tamen Tamb. loc. cit. n. 8. Archid. in c. si quis iusto. n. 3. citati à Pass. n. 42. quòd si mors ab electoribus ignoretur, & procedat electio, eam tenere.

Questio 268. Num absens plures procuratores suo loco constituere possit, & quis eorum admitti debeat ex consensu capituli?

Respondeo ad primum affirmativè, modò singuli constituantur in solidum, hoc est ut unus sine altero eligere possit. c. quia propter. §. illud, & c. si quis iusto. Pass. n. 46. si enim non constituti sunt in solidum, nullus illorum est admittendus; possent enim aliàs vota dare diversis. *ibid.*

2. Respondeo ad secundum: in isto casu locum esse preventioni, ita ut is admittendus sit, qui alios prævenit; vel si duo concurrant simul, petantque admitti, unus tantum sit admittendus, ille nimirum, qui prius petiit admitti; & in dubio, quis prior petierit, is, quem major capituli pars designavit; vel si in hoc non concordarint capitulares, is, qui prior in literis vel instrumento procurationis fuit nominatus. c. si quis iusto. Pass. loc. cit.

Questio 269. Num excommunicato excommunicatione minore competat jus suffragii, illudque datum valeat?

Respondeo affirmativè. Pirh. n. 28. Zoësius hic. n. 13. Pass. c. 10. n. 86. cum communi. Sumitur ex c. illa. h. r. ubi Pontifex confirmat electionem tanquam canonicam, etsi quidam Electores

fuisent excommunicatione minore seu simpliciter excommunicati. Quòd autem ibidem dicat, se suppleri ex plenitudine potestatis defectum, si quis fortè intervenisset; id non ex necessitate, sed ex abundante ad cautelam factum, gl. *ib. v. suppletus*. Ratio responsi est, quia hæc excommunicatio non privat communionem fidelium, neque suspendit ab officio vel beneficio; sed tantum à participatione sacramentorum. c. ult. de clerico excom.

Questio 270. An idem dicendum de excommunicato excommunicatione majore, notorio quidem, tolerato tamen?

Respondeo affirmativè. Zoësius n. 10. citans Navar. in sum. c. 27. n. 7. Suar. tom. 5. de cens. d. 1. §. 2. n. 18. Filiuc. tom. 1. l. 12. c. 6. n. 151. Pass. loc. cit. num. 76. Peyr. in pral. q. 2. c. 5. n. 15. Barb. de jure Eccl. c. 19. n. 56. contra Castel. de elect. c. 5. n. 18. & 48. Donat. tr. 4. q. 8. Innoc. in c. cum dilectus. de consuet. &c. Quidquid enim sit de jure antiquo, quo dicitur sententia à tali excommunicato lata invalida. c. adversus. de immunitate Eccl. & à tali delegatus carere jurisdictione. c. si is cui. & c. de off. jud. deleg. jure novo post Exrray. Martini v. ad evitanda (quæ edita in Concil. Constant. etsi non extet inter hujus Concilii acta, ejus tamen decretum renovatum à Leone X. in Concil. Lateran. sess. 11. Pass. c. 10. num. 64.) communicari potest cum excommunicato quocunque, excepto nominatim denunciato, & percussore Clerici notorio. Si autem hoc licet, acta ejus valere debent, ne aliàs frustra licitum esset cum tali communicari. Zoësius loc. cit. Sed neque excommunicatio privat officio, & exercitio jurisdictionis, priusquam excommunicatus sit denunciatus. Unde valida est electio facta, nullo reclamante. Pass. loc. cit. n. 77. citans Covar. in c. alma. p. 1. §. 7. n. 9. Bonacin. de censur. d. 2. q. 2. p. 5. n. 6. Filiuc. Suar. Barbof. ubi ante. proceditque id ipsum, etsi omnes Electores sint excommunicati. Pass. *ibid.* Quin etsi potestas eligendi redacta sit ad unum, valet electio, etsi hic sit excommunicatus. Suar. loc. cit. n. 8. non secus ac valet collatio facta ab Episcopo excommunicato non denunciato, ideoque tolerato juxta quamplurimas Rotæ decisiones, quas citat Pass. loc. cit. Nec obstat, quòd suspensus sit ab officio & beneficio; cum ea suspensio tantum sit quòd ea exercenda licitè quòd se, non quòd alios, ita ut licet peccet, se ingerendo & suffragium dando; non tamen noceat electioni, quamdiu non rejicitur, Ecclesiâ supplente, & conferente ad talem actum jurisdictionis. Zoësius *ib. remittens ad Covar. in c. alma mater. p. 1. §. 7. n. 9.*

2. Porro idem multò magis dicendum de excommunicato occulto, nimirum ejus acta multò magis sustinenda. Zoësius loc. cit. n. 11. Cum enim quis exercet munus aliquod publicum (quale est officium eligendi Prælatum; eligere enim convenit Canonicis, non ex vi canonicatûs, sed ex publica auctoritate iis ab Ecclesiâ concessâ & per ordinem ad bonum commune. Suar. loc. cit. n. 6.) & in eo sustineretur defectus, maximè occultus, non afficit actus illius, qui ex reipubl. interpretatione sunt validi. c. ad probandum. de re judic. & *ibi Abb. n. 15. Felin. n. 3. & l. Barbarius ff. de offic. Prætoris*, qui textus licet sit de civili magistratu, idem tamen statuendum in Ecclesiastico; cum Ecclesiâ non minore providentiâ prospiciat fidelium utilitati, quàm respubl. suorum civium. Zoësius.

3. Ac denique dicendum idem de excommunicato, denunciato quidem & notorio alibi, in loco tamen

men exercitii vel actus habendi habito pro non excommunicato, nimirum quòd acta ejus sustinenda sint, ita postulante necessitate, & utilitate publicà; Abb. c. ad nostram. de jurejurand. n. 13. cit. à Zoëf.

Quaestio 271. An nihilominus excommunicatus excommunicatione majore toleratus possit per exceptionem repelli ab eligendo? & qualiter instituenda?

1. **R**espondeo ad primum affirmativè. Laym. de elect. q. 26. Pass. cit. c. 10. n. 71. cum communi. Tamen enim ut Idem per extrav. ad evitanda. permissum fidelibus cum tali communicare, non tamen etiam per dictam extrav. ablatum à fidelibus, quin possint juxta jus antiquum vitare occultè, si occultus est, publicè, si publicus est; adeòque poterunt Electores eum vitare, si sit notorius, vel contra ejus votum potestari; quæ tamen protestatio foret frustranea, si non est spes probandi excommunicationem in judicio; imò quòdque contra justitiam vel caritatem. Pass. loc. cit.

2. Respondeo ad secundum & tertium; exceptionem talem supervenientem electioni jam factæ invalidam esse, & nihil operari; quia Capitulum eligens ante omnem oppositionem, & reclamationem, non obstante tali excommunicatione, jam legit validè. Pass. n. 78. & AA. iidem cit. pro resp. ad q. preced. Si verò præcesserit electionem factam ab uno alteròve tantum (non enim hoc ipso tenentur alii Electores talem excommunicatum rejicere, sed possunt, si volunt, cum eo communicare vi cit. Extrav. ad evitanda.) agendum est protestationibus, & fugiendum periculum, & scandalum; etsi facta electione constiterit, electum fuisse electum vi suffragii dati ab excommunicato (eò quòd præcisè ratione istius suffragii computati electus jam fuerit à majore parte capituli) vel si de hoc dubium, electio erit cassanda: si autem constiterit electum etiam hoc suffragio non computato habere sufficientia suffragia, electio erit valida & sustinenda. Pass. n. 79. Suar. loc. cit. contra Peyr. cit. q. 2. c. 5. n. 17. docentem absolute, seu in utroque casu electionem irritandam. Quinimo si ex speciali statuto ad validam electionem requiratur consensus omnium, adhuc talis unanimiter ab omnibus facta electio, in qua concurreret excommunicatus toleratus, etiam dum aliquis contra eum protestatus fuisset, foret valida, & dicenda unanimis; cum jam talis excommunicatus propter protestationem contra se factam reditus inhabilis se habuisset tanquam non interfuisset, Bonac. de cens. d. 2. q. 2. p. 5. num. 6. quod ipsum approbat Pass. loc. cit. n. 79.

Quaestio 272. Vtrum notoriè excommunicato non tolerato competat jus suffragii?

Respondeo negativè, c. constitutus. de appell. juncta gl. v. excommunicationis. c. unico. ne sedevac. in 6. Laym. loc. cit. cum communi. Proceditque id ipsum, sive talis excommunicatus sit compromissarius, sive simplex elector. Pass. loc. cit. n. 66. est enim privatus omni exercitio jurisdictionis & officii, adeòque latum ab eo suffragium ipso jure irritum, Arg. c. cum inter. b. t. juncta gl. v. cassata. Porro hæc locum non habent in electione summi Pontificis, etiam si omnes Cardinales Electores essent excommunicati; ut enim vitetur periculum schismatis in Ecclesià, justissime statutum est, ut in hac electione

nulla valeat exceptio excommunicationis Greg. XV. in constit. Aeterni Patris. Clem. ne Romani, &c.

Quaestio 273. An ipso facto irrita quoque sit electio, si talis excommunicatus scienter admittatur ad coeligendum?

Respondeo affirmativè. Suar. loc. c. n. 9. Barb. cit. c. 19. n. 56. Navarr. de elect. conf. 1. num. 2. & alii quamplurimi, quos citat & sequitur Pass. n. 65. contra Laym. p. 1. t. 5. c. 2. n. 13. & Castrop. p. 6. de cens. d. 2. p. 13. n. 13. docentes talem electionem solum esse irritandam. Rationem dat Pass. quòd ex eo, quo Electores cum tali communicant in eligendo cooperantes ei in eo, quod ex vi excommunicationis est inhibitorium, vis excommunicationis eos efficiat; & eorum factum vitiet, arg. c. fin. de procurat. ubi Papa ideo censet Procuratorem esse repellendum; quia electio ejus ob admissionem voluntariam excommunicatorum fuit nulla. gl. Abb. Innoc. & alii ibid. Verumque id ipsum adhuc esse in casu, quo electi sunt duo, unus ab excommunicatis, alter à non excommunicatis, ita ut facta ab his electio sit nulla; quia admiserunt ad coeligendum excommunicatos, tenet Leander à S. Sacramento cit. à Pass. Secus dicendum, nimirum validam esse, & remanere electionem, dum alii Electores probabiliter ignorarunt, talem esse excommunicatum non toleratum; videndum tamen, num. dempto suffragio à tali dato, adhuc electus sit pluribus mediètate suffragiis juxta dicta ad q. 270. Suar. loc. cit. n. 11. Sylv. de electio. n. 17. Innoc. Abb. in c. illa. b. t. gl. in c. si quando. b. t. in 6. & 16. Gemin. n. 3. & alii plures apud Pass. n. 67.

Quaestio 274. Quid si excommunicatus notoriè non toleratus non possit sine gravi periculo vel scandalo, similemve ob causam expelli ab electione?

Respondeo electionem fore validam. Sylv. Ab. Innoc. li. cit. Necessarium tamen est, ut ceteri Electores protestentur, (quod sufficere fieri occultè, dum nequit sine gravi incommodo fieri publicè, semper tamen coram testibus. Sigism. à Bon. de elect. dub. 63. Pass. n. 68. Abb. in c. illa. n. 7. Peyr. in Subd. q. 2. c. 31. §. 6.) se non velle per hoc ceteri communicare cum illo, illiusque vorum tanquam nullum habendum, Barb. loc. cit. n. 57. Ant. de Bur. Innoc. Abb. in c. Cumana. b. t. Non tamen opus est, ut non excommunicati in isto casu exeant de Capitulo, & alibi vel alio tempore eligant, etiam si non instet terminus electioni statutus. Pass. n. 69. citans Sylv. Biaxium, Sigism. à Bon. habent enim jus eligendi, cum eis bonum videbitur, quod non tenetur negligere; neque tenetur quis exire suà domo, si ab ea nequit ejicere excommunicatum, aut sua negotia relinquere, quia excommunicatus facit vim, unde cogitur cum eo communicare. Pass. loc. cit. Porro idem dicendum, dum excommunicatus est denunciatus vel notorius percussor Clerici, id tamen non scitur certò; eò quòd percussio vel denuntiatio facta sit alibi, unde non nisi dubia fama pervenit ad locum electionis; cum enim in dubio unusquisque manutendus sit in possessione juris sui, talis non poterit ejici, adeòque Electores habent impossibilitatem (intellige juris) eum ejiciendi, Suar. loc. cit. n. 16. Pass. loc. cit. n. 70.